

Ensamrätt för digitala tidningsutgivare?

Johan Axhamn

Problemet

- **”The shift from print to digital has enlarged the audience of press publications but made the exploitation and enforcement of the rights in publications increasingly difficult. In addition, publishers face difficulties as regards compensation of users under exceptions.”**

Förslaget

► Artikel 11

► Skydd av presspublikationer vid digital användning

- 1. Medlemsstaterna ska ge utgivare av presspublikationer de rättigheter som avses i artiklarna 2 och 3.2 i direktiv 2001/29/EG för digital användning av deras presspublikationer.**
2. De rättigheter som avses i punkt 1 ska inte på något sätt påverka de rättigheter som unionsrätten ger upphovsmän och andra rättsinnehavare när det gäller de verk och andra alster som ingår i en presspublikation. Dessa rättigheter får inte åberopas gentemot dessa upphovsmän och andra rättsinnehavare, och får framför allt inte beröva dem rätten att utnyttja sina verk och andra alster oberoende av den presspublikation i vilken de ingår.
- 3. Artiklarna 5–8 i direktiv 2001/29/EG och direktiv 2012/28/EU ska i tillämpliga delar gälla i fråga om de rättigheter som avses i punkt 1.**
4. De rättigheter som avses i punkt 1 ska upphöra att gälla **20 år efter publicerandet av presspublikationen**. Denna frist ska beräknas från och med den första dagen i januari året efter dagen för offentliggörandet.

Förslaget

- (31) En fri och pluralistisk press är avgörande för att säkerställa kvalitetsjournalistik och medborgarnas tillgång till information. Den ger ett mycket grundläggande bidrag till den offentliga debatten och ett välfungerande demokratiskt samhälle. I övergången från tryckt till digital teknik har utgivare av presspublikationer problem med licensieringen av onlineutnyttjande av deras publikationer och med att få tillbaka sina investeringar. Under omständigheter där utgivare av presspublikationer inte erkänns som rättsinnehavare är licensiering och hävdande i den digitala miljön ofta komplex och ineffektiv. .
- (32) Utgivares organisatoriska och finansiella bidrag till produktion av presspublikationer måste erkännas och främjas ytterligare för att säkerställa hållbarheten i förlagsbranschen. Det är därför nödvändigt att på unionsnivå skapa ett harmoniserat rättsligt skydd för presspublikationer när det gäller digital användning. Ett sådant skydd bör garanteras effektivt genom att i unionslagstiftningen införa upphovsrätten närstående rättigheter för mångfaldigande och tillgängliggörande för allmänheten av presspublikationer när det gäller digital användning. .
- (33) Vid tillämpningen av detta direktiv är det nödvändigt att definiera begreppet presspublikation på ett sätt som **endast omfattar journalistiska publikationer som publiceras av en tjänsteleverantör, periodiskt eller regelbundet uppdaterade i medier, i informations- eller underhållningssyfte. Sådana publikationer skulle exempelvis kunna vara dags-, vecko- eller månadstidningar av allmänt eller särskilt intresse samt nyhetswebbplatser.** Periodiska publikationer som ges ut för vetenskapliga eller akademiska ändamål, såsom vetenskapliga tidskrifter, bör inte omfattas av det skydd som ges till presspublikationer i detta direktiv. **Detta skydd omfattar inte hyperlänkingsåtgärder som inte utgör överföring till allmänheten.**

Förslaget

- ▶ **(34) De rättigheter som tillkommer utgivare av presspublikationer enligt detta direktiv bör ha samma räckvidd som de rättigheter till mångfaldigande och tillgängliggörande för allmänheten som anges i direktiv 2001/29/EG, i den mån det rör sig om digital användning.** De bör också omfattas av samma bestämmelser om undantag och inskränkningar som gäller för de rättigheter som föreskrivs i direktiv 2001/29/EG, inbegripet det undantag för citat för användning i kritik eller recensioner som fastställs i artikel 5.3 d i samma direktiv. .
- ▶ (35) Det skydd som ges utgivare av presspublikationer i detta direktiv bör inte påverka rättigheterna för upphovsmän och andra rättsinnehavare till verk och andra alster som ingår i publikationer, bl. a. vad gäller i vilken utsträckning upphovsmän och andra rättsinnehavare kan använda sina verk eller andra alster oberoende av den tidning i vilken de ingår. Därför bör utgivare av presspublikationer inte kunna åberopa det skydd de ges mot upphovsmän och andra rättsinnehavare. Detta påverkar inte avtal som ingåtts mellan utgivare av presspublikationer å ena sidan och upphovsmän och andra rättsinnehavare å andra sidan.

Mål C-5/08, Infopaq International

- ▶ 44 Vad beträffar tidningsartiklar följer upphovsmannens egen intellektuella skapelse, som avses i punkt 37 i förevarande dom, normalt av det sätt på vilket ämnet presenteras och språkbehandlingen. Vidare är det i det nationella målet utrett att tidningsartiklar i sig utgör sådana litterära verk som avses i direktiv 2001/29.
- ▶ 45 Det ska framhållas, vad beträffar elementen i sådana verk som omfattas av skyddet, att de består av ord som när de betraktas separat inte i sig utgör en intellektuell skapelse från upphovsmannens sida. Det är i stället genom valet, dispositionen och kombinationen av dessa ord som upphovsmannen kan ge uttryck för sin kreativitet på ett originellt sätt och som denne ges möjlighet att nå ett resultat som utgör en intellektuell skapelse.
- ▶ 46 Orden i sig utgör således inte sådana element som omfattas av skyddet.
- ▶ 47 Med beaktande av kravet på en vid definition av skyddsomfånget enligt artikel 2 i direktiv 2001/29, kan det därvid inte utslutas att **vissa enskilda meningar, eller till och med vissa delar av meningar i den berörda texten, är ägnade att till läsaren förmedla originaliteten hos en publikation såsom en tidningsartikel, genom ett element som i sig utgör ett uttryck för artikelförfattarens egen intellektuella skapelse. Sådana meningar eller delar av meningar kan följaktligen vara föremål för skydd enligt artikel 2 a i nämnda direktiv.**

Särskild lagstiftning i vissa MS

► Tyskland

- **The press publisher is granted the exclusive right to make the press product or parts thereof available to the public for commercial purposes, unless this pertains to individual words or the smallest of text excerpts.**
- The term of protection of this right is one year after publication of the press product.
- Authors are entitled to an equitable share of the remuneration.
- The right may not be asserted to the detriment of the author or the holder of a right related to copyright whose work or subject-matter is contained in the press product.
- Exception for uses by commercial providers of search engines or commercial providers of services which process the content accordingly.

Särskild lagstiftning i vissa MS

- ▶ Spanien

- ▶ **Publishers' right to equitable compensation stemming from an exception to their right of making available to the public, regarding small fragments of content already disclosed by periodic publications.**
- ▶ Content aggregators (mostly news aggregators), as the beneficiaries of the exception, are the debtors of the compensation, which cannot be waived by rightholders and is subject to compulsory collective management.

Internationell reglering

- ▶ Artikel 2.8 BK
  - ▶ "Skydd enligt denna konvention äger icke rum i fråga om nyhetsmeddelanden eller i fråga om notiser vilka endast har karaktären av vanliga tidningsmeddelanden"

International News Service v. Associated Press, 248 U.S. 215 (1918)

- ▶ “[INS] is taking material that has been acquired by AP as the result of organization and the **expenditure of labor, skill, and money**, and which is salable by AP for money, and that INS in appropriating it and selling it as its own is endeavoring to **reap where it has not sown**, and by disposing of it to newspapers that are competitors of AP's members is **appropriating to itself the harvest of those who have sown**.”
- ▶ Stripped of all disguises, the process amounts to an unauthorized interference with the normal operation of AP's legitimate business precisely at the point where the profit is to be reaped, in order to divert a material portion of the profit from those who have earned it to those who have not; with special advantage to INS in the competition because of the fact that it is not burdened with any part of the expense of gathering the news. The transaction speaks for itself and a court of equity ought not to hesitate long in characterizing it as unfair competition in business.
- ▶ The underlying principle is much the same as that which lies at the base of the equitable theory of consideration in the law of trusts—that he who has fairly paid the price should have the beneficial use of the property. It is no answer to say that AP spends its money for that which is too fugitive or evanescent to be the subject of property. That might, and for the purposes of the discussion we are assuming that it would furnish an answer in a common-law controversy. But in a court of equity, where the question is one of unfair competition, if that which AP has acquired fairly at substantial cost may be sold fairly at substantial profit, a competitor who is misappropriating it for the purpose of disposing of it to his own profit and to the disadvantage of AP cannot be heard to say that it is too fugitive or evanescent to be regarded as property. It has all the attributes of property necessary for determining that a misappropriation of it by a competitor is unfair competition because contrary to good conscience.”

Databasdirektivet, artikel 7

- **1. Medlemsstaterna skall tillerkänna framställaren av en sådan databas som utvisar att det har förekommit en kvalitativ eller kvantitativ väsentlig investering i antingen anskaffning, granskning eller presentation av innehållet en rätt att förhindra utdrag och/eller återanvändning av hela eller en kvalitativt eller kvantitativt väsentlig del av databasens innehåll.**
- 2. I detta kapitel avses med:
  - a. "utdrag": en varaktig eller tillfällig överföring av hela eller en väsentlig del av innehållet i en databas till ett annat medium, oberoende av på vilket sätt eller i vilken form detta sker;
  - b. "återanvändning": när hela eller en väsentlig del av innehållet i en databas görs tillgängligt för allmänheten genom spridning av exemplar, uthyrning, överföring on line eller överföring i någon annan form. Den första försäljning inom gemenskapen av ett exemplar av en databas som genomförs av rättsinnehavaren eller med hans medgivande skall utsläcka rätten att bestämma över exemplarets vidareförsäljning inom gemenskapen.
- Utlåning till allmänheten utgör inte utdrag eller återanvändning.
- ...
- **5. Återkommande och systematiskt utdrag och/eller återanvändning av oväsentliga delar av innehållet i databasen av sådant slag att de inbegriper handlingar som gör intrång i det normala utnyttjandet av databasen eller oskäligt inkräktar på databasens framställares legitima intressen skall inte tillåtas.**

Behövs förslaget och löser det i så fall
det identifierade problemet?

